

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 940/2023
10.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 4. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Дејана Грујића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 1230/19 од 06.12.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 137/23 од 22.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.10.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Грујића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Првог основног суда у Београду К 1230/19 од 06.12.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 137/23 од 22.06.2023. године и предмет враћа Првом основном суду у Београду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К 1230/19 од 06.12.2022. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 4. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, која ће се извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, без примене електронског надзора, те је одређено да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећени ББ је упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева. Окривљени је на основу члана 264. став 4. ЗКП, ослобођен од плаћања судских трошкова и паушала, те је одлучено да исти падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 37/23 од 22.06.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног АА, адвокат Дејан Грујић, поднео је захтев за заштиту законитости, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) до 3), 439. став 1. тачка 1) и 440. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да исте укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање, као и да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је основан.

По налажењу овог суда, основано бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указује да је доношењем пресуде Првог основног суда у Београду К 1230/19 од 06.12.2022. године, учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је том пресудом оптужба прекорачена, коју повреду није отклонио другостепени суд побијаном другостепеном одлуком, иако је на исту бранилац окривљеног указивао у жалби изјављеној против првостепене пресуде.

Из списка предмета произлази да је јавни тужилац Првог основног јавног тужилаштва у Београду против окривљеног АА поднео оптужни предлог Кт 517/18 од 25.06.2019. године због постојања оправдане сумње да је извршио кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 4. КЗ. Окривљеном је стављено на терет да је „дана 14.01.2018. године, око 9,15 часова у Београду, ..., место ..., на око 2 км од улице ..., у стању урачунљивости, којом приликом је био свестан да својом радњом може учинити дело, али је олако држао да до тога неће доћи или да ће то моћи спречити, свестан да је његово дело забрањено, изазвао опасност за живот људи, услед ког је наступила смрт сада пок. ВВ, на тај начин што је употребом ватреног оружја марке „Emilio Rizzini“, фабричког броја .., калибра 12 мм, на наведеној локацији, као члан Ловачког удружења „Београд“, био у организованом лову на наведеном месту, заједно са сада пок. ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, да би у једном тренутку окривљени и сада пок. ВВ застали и сели на столице на расклапање које су носили са собом, како би мало одморили, да би након кратког одмора, окривљени и оштећени устали и узели пушке у руке, а за време њиховог одмора остали ловци су се удаљили од њих и нису им више били у видном пољу, где је окривљени АА своју пушку марке „Emilio Rizzini“, фабричког број .., калибра 12 мм, поставио на тај начин што се кундак налазио у шасти његове леве руке, а остатак пушке се протезао на део његове подлактице, док се цев налазила поред горњег дела руке, односно рамена, у ком тренутку је оштећени ББ био иза њега, те га дохватио руком за лево раме, након чега је дошло до опалења из пушке окривљеног, те је дошло до тешке телесне повреде у виду прострелине главе и мозга оштећеног, услед чега је наступила тренутна смрт оштећеног, при чему окривљени у односу на ту последицу није био свестан да својом радњом може учинити дело, иако је према околностима под којима је

оно учињено и према својим личним својствима био дужан и могао бити свестан те могућности а о чему је затим обавестио вођу ловне групе ИИ“.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Дакле, из цитираних законских одредби произлази, да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, тако да, евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

По оцени овога суда, првостепени суд је побијаном првостепеном пресудом, којом је изменио чињенични опис кривичног дела дат у оптужном акту и окривљеног огласио кривим за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 4. КЗ, повредио објективни идентитет оптужбе и пресуде.

Упоређивањем чињеничног описа дела из изреке правноснажне пресуде и диспозитива оптужног акта Врховни суд налази се да се исти битно разликују.

Првостепени суд је, најпре, чињенични опис дела у изреци пресуде изменио у погледу чињеница које су од битног значаја за утврђивање бића предметног кривичног дела, а тичу се положаја у коме се налазила пушка окривљеног приликом опаљења, и то тако што је изоставио навод „док се цев налазила поред горњег дела руке, односно рамена“, а додао нове чињенице, које оптужни акт није садржао, - да је „пушка била откочена“.

Поред изнетог, суд је у изреци пресуде уместо навода „те га дохватио руком за лево раме“, а управо тако је, према наводима оптужног акта, оштећени ВВ дохватио окривљеног док се налазио иза њега, „након чега је дошло до опаљења из пушке окривљеног“, унео навод да је „услед поступања окривљеног“ дошло до опаљења из пушке окривљеног, чиме је у битном изменио околности под којима је дошло до опаљења и поступање окривљеног довео у узрочну везу са опаљењем из пушке и наступањем забрањене последице, што му оптужним актом није било стављено на терет.

Такође, суд је из чињеничног описа дела изоставио и наводе да су се „остали ловци удаљили од њих и нису им више били у видном пољу“ и самим тим довео у питање наступање опасности за живот људи, као последице предметног кривичног дела, како се то основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Оваквим изменама чињеничног описа кривичног дела из оптужбе, по оцени овог суда, повећана је количина криминалне активности окривљеног тако да чињенични опис дела у изреци пресуде није остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно није остао у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, на који начин је првостепени суд повредио објективни идентитет оптужбе и пресуде.

Поступајући на наведени начин, првостепени суд је, по оцени овога суда, побијаном правноснажном пресудом прекорачио оптужбу и тиме учинио повреду

закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на ову повреду закона у својој жалби указивао бранилац окривљеног.

Стога је Врховни суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Грујића, те побијане правноснажне пресуде укинуо и предмет вратио Првом основном суду у Београду на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, те се, сходно овој одлуци, није упуштао у разматрање осталих истакнутих повреда закона у захтеву браниоца окривљеног.

У поновном поступку, суд ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступати по истима и отклонити повреду закона на коју је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, у којој ће о свим чињеницама, које су предмет доказивања, дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге, водећи при томе рачуна о начелу забране преиначења на горе (*reformatio in peius*) прописаном одредбом члана 453. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

